

12-قۇرۇلتاي ماقۇللىغان پارتىيە نىزامنامىسىدىن سوئال-جاۋاپلار

مىللەتلەر نەشرىياتى

پارتىيە نىزامنامىسىدىن سوئال-جاۋاپلار

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى شۇجىچۇسى تەتقىقات
ئىشخانىسى ئومۇملاشتۇرۇش گۇرۇپپىسى تۈزگەن

مىللەتلەر نەشرىياتى

本书根据广播出版社1982年12月第1版第1次印刷版本翻译出版。

بۇ كىتاپ رادىيو نەشرىياتى تەرىپىدىن 1982 - يىل 12 -
ئايدا نەشر قىلىنغان 1 - نەشرى 1 - باسىمىغا ئاساسەن تەرجىمە
ۋە نەشر قىلىندى.

م خ رادىيو ئىستانسىسى «ئۆگىنىش» پۇروگراممىسى ئۈچۈن
12 - قۇرۇلتاي ماقۇللىغان پارتىيە نىزامنامىسىدىن سوئال - جاۋاپلار

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى شۇجىچۇسى تەتقىقات ئىشخانىسى
ئومۇملاشتۇرۇش گۇرۇپپىسى تۈزگەن
م خ رادىيو ئىستانسىسى ئۇيغۇر تىلى گۇرۇپپىسى تەرىپىدىن
تەرجىمە قىلىندى

مىللەتلەر نەشرىياتى تەرىپىدىن نەشر قىلىندى

شىنخۇا كىتاپخانىسى تەرىپىدىن تارقىتىلىدۇ

مىللەتلەر باسما زاۋۇدىدا بېسىلدى

1983 - يىل 5 - ئايدا 1 - قېتىم نەشر قىلىندى

1983 - يىل 5 - ئايدا بېيجىڭدا 1 - قېتىم بېسىلدى

باھاسى: 0.64 يۈەن

中央人民广播电台《学习》节目广播稿

学习十二大党章问答

中共中央书记处研究室综合组编写

(维吾尔文)

中央人民广播电台维语组译

民族出版社出版 新华书店发行

民族印刷厂印刷

开本：850×1168毫米1/32 印张：14

1983年5月第1版

1983年5月北京第1次印刷

印数：0001—60,700册 定价：0.64元

书号：M3049(4)431

مۇندەرىجە

1. پارتىيە نىزامنامىسىگە تۈزىتىش كىرگۈزۈش توغرىسىدا

- (1) پارتىيە نىزامنامىسىگە نىمە ئۈچۈن تۈزىتىش كىرگۈزۈلۈپتۇ؟ پارتىيە نىزامنامىسىگە بۇ قېتىم تۈزىتىش كىرگۈزۈلۈشتىكى يېتەكچى ئىدىيە نىمە؟..... (1)
- (2) يېڭى پارتىيە نىزامنامىسىنىڭ ئاساسىي ئالاھىدىلىكلىرى قايسىلار؟ بۇرۇنقى پارتىيە نىزامنامىلىرىگە قارىغاندا ئۇنىڭدا قانداق مۇھىم ئۆزگىرىشلەر ۋە تەرەققىياتلار بار؟..... (4)

2. ئومۇمىي پۇرۇگىراھى

- (3) يېڭى پارتىيە نىزامنامىسىدىكى پارتىيىنىڭ خاراكتېرىغا دائىر بەلگىلىمىلەرنى قانداق چۈشىنىش كېرەك؟..... (17)
- (4) جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ئاخىرقى نىشانى نىمە؟..... (26)
- (5) نىمە ئۈچۈن جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ماركسىزىم - لېنىنىزىم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى ئۆز ھەركىتىنىڭ قىللىنامىسى قىلدۇ؟..... (33)
- (6) ئىلمىي سوتسىيالىزىم نەزىرىيىسى دىگەن نىمە؟..... (43)

- (7) قانداق قىلغاندا سوتسىيالىستىك تۈزۈمنىڭ ئەۋزەللىگىنى
تۇپ- نېگىزىدىن تونۇغىلى بولىدۇ؟..... (51)
- (8) ئېلىمىزنىڭ ھازىرقى باسقۇچتىكى سىنىپى كۈرەش ئەھ-
ۋالىنى قانداق تونۇسا توغرا بولىدۇ؟..... (58)
- (9) ھازىرقى باسقۇچتا جەمئىيىتىمىزدىكى ئاساسىي زىددىيەت
نېمە؟..... (69)
- (10) پارتىيىنىڭ ھازىرقى باسقۇچتىكى باش ۋەزىپىسى
نېمە؟..... (73)
- (11) نېمە ئۈچۈن يۈكسەك ماددى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش
بىلەن بىر ۋاقىتتا، يەنە يۈكسەك سوتسىيالىستىك مەنىۋى
مەدەنىيەت بەرپا قىلىش كېرەك؟..... (78)
- (12) نېمە ئۈچۈن يۈكسەك سوتسىيالىستىك دېموكراتىيە
بەرپا قىلىش كېرەك؟..... (87)
- (13) پارتىيە مىللى سىياسىتىنىڭ ئاساسىي مەزمۇنى نېمە؟..... (92)
- (14) ئەڭ كەڭ ۋە تەنپەۋەرلىك بىرلىك سەپنى يەنىمۇ راۋاج-
لاندۇرۇش ۋە زورايتىش قانداق زور ئەھمىيەتكە
ئىگە؟..... (99)
- (15) پارتىيىنىڭ خەلقارا ئىشلاردىكى تۇپ مەيدانى نېمە؟..... (106)
- (16) پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشتە ئىشقا ئاشۇرۇشقا تېگىش-
لىك 3 ئاساسىي تەلەپنى قانداق چۈشىنىش كېرەك؟..... (110)
- (17) پارتىيىنىڭ رەھبەرلىك رولىنى قانداق قىلغاندا توغرا
تونۇغىلى ۋە تولۇق جارى قىلدۇرغىلى بولىدۇ؟..... (120)
- (18) پارتىيە نېمە ئۈچۈن ئۆز پائالىيىتىنى ئاساسىي قانۇن ۋە
قانۇنلار دائىرىسىدە ئېلىپ بېرىشى كېرەك؟..... (126)

3. پارتىيە ئەزالىرى

- (19) قانداق كىشى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىگە كىرىشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ؟ (130)
- (20) كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئىشچىلار سىنىپىنىڭ ئاۋانگارت جەڭچىسى بولۇشتىكى ئىلغارلىقى قايسى جەھەتتە ئىپادىلىنىدۇ؟ (134)
- (21) نىمە ئۈچۈن جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ئەزالىرى مەڭگۈ ئەمگەكچى خەلقنىڭ ئاددى بىر ئەزاسى بولىدۇ؟... (137)
- (22) يېڭى پارتىيە نىزامنامىسىدە بەلگىلەنگەن پارتىيە ئەزا-لىرىنىڭ مەجبۇرىيەتلىرى قايسىلار؟ (141)
- (23) يېڭى پارتىيە نىزامنامىسىدە بەلگىلەنگەن پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ھوقۇقلىرى قايسىلار؟ (151)
- (24) پارتىيىگە ئەزا قانداق قوبۇل قىلىنىدۇ؟ بۇنىڭدا قايسى مەسىلىلەرگە دىققەت قىلىش كېرەك؟ (157)
- (25) كاندىدات پارتىيە ئەزاسىنىڭ كاندىداتلىق مۇددىتىنىڭ قانداق رولى بار؟ كاندىدات پارتىيە ئەزاسىنىڭ پارتىيە بايرىقى ئالدىدا تۇرۇپ پارتىيىگە قەسەم بېرىشنىڭ ئەھمىيىتى نىمە؟ (165)
- (26) پارتىيە تۇرمۇشىدا كاندىدات پارتىيە ئەزاسى بىلەن رەسمىي پارتىيە ئەزاسىنىڭ قانداق پەرقى بار؟ كاندىدات پارتىيە ئەزاسى قانداق قىلغاندا رەسمىي پارتىيە ئەزاسىغا ئۆتەلەيدۇ؟ (171)
- (27) كاندىدات پارتىيە ئەزاسىنىڭ كاندىداتلىق مۇددىتى قايسى ۋاقىتتىن باشلاپ ھېساپلىنىدۇ؟ پارتىيە ئەزاسى-

- نىڭ پارتىيە ئىستازى قايسى ۋاقىتتىن باشلاپ ھىساپلەندۇ؟ (175)
- (28) نىمە ئۈچۈن ھەر بىر پارتىيە ئەزاسى، خىزمەت ۋەزىپەسىنىڭ يۇقۇرى-تۆۋەن بولۇشىدىن قەتئىي نەزەر، پارتىيەنىڭ تەشكىلىي تۇرمۇشىغا قاتنىشىشى، پارتىيە ئىچى ۋە سىرتىدىكى ئاممىنىڭ نازارىتىنى قوبۇل قىلىشى كېرەك؟ (177)
- (29) پارتىيە ئەزاسى نىمە ئۈچۈن پارتىيەدىن چىقىپ كېتىش ئەركىنلىكىگە ئىگە؟ پارتىيە ئەزاسىنىڭ پارتىيەدىن چىقىپ كېتىش مەسلىھىتىنى قانداق بىر تەرەپ قىلىش كېرەك؟ (182)
- (30) قانداق پارتىيە ئەزاسىنى نەسىھەت بىلەن پارتىيەدىن چېكىندۈرۈش كېرەك؟ پارتىيە ئەزاسىنى نەسىھەت بىلەن پارتىيەدىن چېكىندۈرۈش بىلەن پارتىيەدىن چىقىرىۋېتىش قانداق ئوخشاشماسلىق بار؟ (186)

4. پارتىيەنىڭ تەشكىلىي تۈزۈمى

- (31) پارتىيەنىڭ دېموكراتىيە-مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمىنىڭ ئاساسىي پىرىنسىپلىرى نىمە؟ (189)
- (32) نىمە ئۈچۈن پارتىيەنى ئۆزىنىڭ پۈرۈگۈرۈمچىسى ۋە نىزامنامىسىگە ئاساسەن، دېموكراتىيە-مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمى بويىچە تەشكىل قىلىنغان بىر پۈتۈن گەۋدە دەيمىز؟ (195)
- (33) پارتىيەنىڭ يۇقۇرى دەرىجىلىك تەشكىلاتلىرى بىلەن تۆۋەن دەرىجىلىك تەشكىلاتلىرىنىڭ مۇناسىۋىتىنى قانداق

- قىلغاندا توغرا بىر تەرەپ قىلغىلى بولىدۇ؟..... (201)
- (34) رەھبەرلىك ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغان پارتىيە ئەزالىرى خىزمەتتە شەخس بىلەن تەشكىل ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەتنى قانداق توغرا بىر تەرەپ قىلىشى كېرەك؟..... (215)
- (35) پارتىيىنىڭ سىياسى تۇرمۇشىدا ئاز سانلىق كىشىلەرنىڭ باشقىچە پىكىرىگە قانداق توغرا مۇئامىلە قىلىش كېرەك؟..... (223)
- (36) نىمە ئۈچۈن پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك كومىتېتلىرىدا كوللىكتىپ رەھبەرلىك قىلىش بىلەن شەخسلەر ئىش تەقسىم قىلىۋېلىپ مەسئۇل بولۇشنى بىرلەشتۈرۈش تۈزۈمى يولغا قويۇلىدۇ؟..... (228)
- (37) پارتىيە نىمە ئۈچۈن شەخسكە چوقۇنۇشنىڭ ھەرقانداق تۈرىنى مەنئى قىلىشى كېرەك؟..... (233)
- (38) پارتىيىنىڭ سايلىمىدا نىمە ئۈچۈن سايلىغۇچىلارنىڭ ئىرادىسى گەۋدىلەندۈرۈلۈشى كېرەك؟ سايلىغۇچىلارنىڭ ئىرادىسى قانداق گەۋدىلەندۈرۈلىدۇ؟..... (243)
- (39) پارتىيىنىڭ يەرلىك ھەر دەرىجىلىك قۇرۇلتايلىرىنىڭ سايلىمىدا پارتىيە نىزامنامىسىگە خىلاپ كېلىدىغان ئەھۋاللار كورۇلسە، ئۇنى قانداق بىر تەرەپ قىلىش كېرەك؟..... (248)
- (40) نىمە ئۈچۈن پارتىيىنىڭ ناھىيە دەرىجىلىك ۋە ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقۇرى كومىتېتلىرى زورۇر تېپىلغاندا ۋەكىللەر يىغىنى چاقىرسا بولىدۇ دەپ بەلگىلەنگەن؟ پارتىيە قۇرۇلتىيى بىلەن پارتىيە ۋەكىللىرى يىغىنىنىڭ

قانداق پەرقى بار؟ (252)

(41) يېڭى پارتىيە نىزامنامىسىدە نىمە ئۈچۈن پارتىيىنىڭ

ناھىيە دەرىجىلىك ۋە ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقۇرى

كومىتېتلىرى ئۆزلىرىنىڭ ۋاكالىت ئورگانلىرىنى تەسىس

قىلسا بولىدۇ دەپ بەلگىلەنگەن؟ بۇنداق ۋاكالىت ئور-

گاننىڭ خاراكتىرى ۋە ۋەزىپىسى نىمە؟ (255)

(42) پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك تەشكىلاتلىرىنىڭ گېزىت-

ژورناللىرى ۋە باشقا تەشۋىقات قوراللىرى نىمە ئۈچۈن

پارتىيىنىڭ لۇشىيەن، فاڭجېن، سىياسەت ۋە قارارلىرىنى

تەشۋىق قىلىشى شەرت؟ (259)

(43) نىمە ئۈچۈن پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك تەشكىلاتلىرى

پارتىيە قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىشى ۋە پارتىيە خىز-

مىتىنى دائىم مۇھاكىمە قىلىپ تۇرۇشى كېرەك؟ (263)

5. پارتىيىنىڭ مەركىزىي تەشكىلاتلىرى، يەرلىك

تەشكىلاتلىرى ۋە پارتگۇرۇپپىلار

(44) نىمە ئۈچۈن پەۋقۇلئاددە ئەھۋال بولمىسا، پارتىيىنىڭ

مەملىكەتلىك قۇرۇلتىيىنى كېچىكتۈرۈشكە بولمايدۇ؟

قانداق ئەھۋال ئاستىدا مۇددەتتىن ئىلگىرى ئۆتكۈزۈش-

كە بولىدۇ؟ (274)

(45) پارتىيىنىڭ مەملىكەتلىك قۇرۇلتىيى ۋە يەرلىك ھەر

دەرىجىلىك قۇرۇلتايلىرىنىڭ خىزمەت ھوقۇقى قايسىلار؟

..... (279)

(46) يېڭى پارتىيە نىزامنامىسىدە پارتىيىنىڭ مەركىزىي تەشكى-

لاتلىرىنىڭ تۈزۈلمىسى ۋە تۈزۈمىدە قانداق مۇھىم

- (282) ئۆزگىرىشلەر بولدى؟
- (47) پارتىيىنىڭ مەركىزىي تەشكىلات ئاپاراتلىرى قايسىلار؟
- (287) ئۇلار ئوتتۇرىسىدا قانداق مۇناسىۋەت بار؟.....
- (48) نىمە ئۈچۈن مەركەز ۋە ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، بىۋاسىتە قاراشلىق شەھەرلەردە مەسلىھەتچىلەر كومىتېتى تەسىس قىلىندۇ؟ ئۇلارنىڭ خاراكتېرى، ئورنى ۋە ۋەزىپىسى نىمە؟..... (290)
- (49) نىمە ئۈچۈن پارتىيىنىڭ مەركىزىي كومىتېتى ۋە ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقۇرى كومىتېتلىرىنىڭ ئەزالىرى مەلۇم پارتىيە ئىستاتىستىكىسىگە بولغان بولۇشى كېرەك دەپ بەلگىلەنگەن؟ ئەزالارنىڭ سانى قانداق بەلگىلىنىدۇ؟ رەسمىي ئەزالارنىڭ ئورنى بوش قالغاندا قانداق تولدۇرۇلدۇ؟..... (296)
- (50) پارتىگۇرۇپپا دىگەن نىمە؟ نىمە ئۈچۈن پارتىيىسىز تەشكىلاتلاردا پارتىگۇرۇپپا تەسىس قىلىنىدۇ؟ پارتىگۇرۇپپىنىڭ ۋەزىپىسى نىمە؟..... (301)
- (51) يېڭى پارتىيە نىزامنامىسىدە جۇڭگو خەلق ئازاتلىق ئارمىيىسىدىكى پارتىيە تەشكىلاتلىرى توغرىسىدا قانداق بەلگىلىمىلەر چىقىرىلغان؟..... (306)

6. پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى

- (52) پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتى دىگەن نىمە؟ پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتى قانداق ئورۇنلاردا، قانداق ئۇسۇلدا قۇرۇلىدۇ؟..... (308)
- (53) يېڭى پارتىيە نىزامنامىسىدە پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام

تەشكىلاتلىرىنىڭ ئاساسىي ۋەزىپىسى توغرىسىدا قانداق
يېڭى بەلگىلىمىلەر چىقىرىلغان؟..... (312)

(54) پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنىڭ قايسىلىرى ئۆز
ئورنىنىڭ خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش رولىنى ئوينايدۇ؟
قايسىلىرى رەھبەرلىك قىلىش رولىنى ئوينىماي، كاپا-
لەتلىك قىلىش ۋە نازارەتچىلىك قىلىش رولىنىلا ئوي-
نايدۇ؟..... (323)

7. پارتىيە كادىرلىرى

(55) نىمە ئۈچۈن پارتىيە كادىرلىرى خەلقنىڭ خىزمەتكارى
بولۇشى شەرت؟..... (327)

(56) پارتىيە نىمە ئۈچۈن كادىرلارنى ھەم ئەخلاىلىق، ھەم
قابىلىيەتلىك بولۇش پىرىنسىپىغا ئاساسەن تاللايدۇ؟..... (335)

(57) نىمە ئۈچۈن كادىرلار قوشۇنىنى ئىنقىلاۋىيلاشتۇرۇش،
ياشارتىش، بىلىم ئەھلىگە ۋە كەسپ ئەھلىگە ئايلاندۇ-
رۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇش كېرەك؟..... (340)

(58) پارتىيە كادىرلىرى نىمە ئۈچۈن پارتىيىنىڭ تەلىم-
تەربىيىسىنى قوبۇل قىلىشى شەرت؟ كادىرلارغا قارىتىلغان
تەلىم-تەربىيە خىزمىتىنى قانداق قىلغاندا ياخشى
ئۇيۇشتۇرغىلى بولىدۇ؟..... (347)

(59) پارتىيە كادىرلىرى نىمە ئۈچۈن پارتىيىنىڭ تەكشۈرۈشنى
ۋە سىنىشنى قوبۇل قىلىشى شەرت؟..... (358)

(60) پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلىرى قايسى
ئاساسىي شەرتلەرنى ھازىرلىشى كېرەك؟..... (362)

(61) پارتىيىلىك كادىرلار نىمە ئۈچۈن پارتىيىمىز كادىرلار

- بىلەن ھەمكارلىشىپ بىللە ئىشلىشى كېرەك؟..... (372)
- (62) نىمە ئۈچۈن يېڭى پارتىيە نىزامنامىسىدە ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارنىڭ خىزمەت ۋەزىپىسى ئۆزىگە باقىۋەندە ئەمەس، دەپ بەلگىلەنگەن؟..... (381)
- (63) پارتىيىنىڭ پىشقەدەم كادىرلىرىنىڭ بەلگىلىمە بويىچە دەم ئېلىشقا ۋە پېنسىيىگە چىقىشنىڭ قانداق ئەھمىيىتى بار؟..... (386)

8. پارتىيە ئىنتىزامى

- (64) نىمە ئۈچۈن كومپارتىيە ئەزالىرى ئۆزىنى ئاڭلىق ھالدا پارتىيە ئىنتىزامى بىلەن تېزگىنلەپ تۇرۇشى شەرت؟..... (391)
- (65) پارتىيە ئەزالىرىغا بېرىلىدىغان جازا قانچە خىل بولىدۇ؟ پارتىيە ئەزالىرىغا جازا بەرگەندە قايسى مەسىلىلەرگە دىققەت قىلىش كېرەك؟..... (398)

9. پارتىيىنىڭ ئىنتىزام تەكشۈرۈش ئورگانلىرى

- (66) پارتىيىنىڭ ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتلىرىنىڭ ۋەزىپىسى نىمە؟..... (407)
- (67) يېڭى پارتىيە نىزامنامىسىدە پارتىيىنىڭ ئىنتىزام تەكشۈرۈش ئورگانلىرى توغرىسىدا قانداق يېڭى مۇھىم بەلگىلىمىلەر چىقىرىلغان؟..... (417)
- (68) نىمە ئۈچۈن پارتىيە تەشكىلاتى پارتىيە ئىنتىزامىنى قوغداش جەھەتتە مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلسا، سۈرۈشتە قىلىنىشى شەرت؟..... (422)

10. پارتىيىنىڭ كۈمۈنسىزلىك ياشلار ئىتتىپاقى

بىلەن بولغان مۇناسىۋىتى

- (69) پارتىيىنىڭ كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى بىلەن بولغان
 مۇناسىۋىتى قانداق مۇناسىۋەت؟..... (426)
- (70) پارتىيىنىڭ كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقىغا بولغان رەھ-
 بەرلىگىنى كۈچەيتىشتە نىمىلەرگە دىققەت قىلىش
 كېرەك؟..... (431)

1. پارتىيە نىزامنامىسىگە تۈزىتىش كىرگۈزۈش توغرىسىدا

1. پارتىيە نىزامنامىسىگە نىمە ئۈچۈن تۈزىتىش
كىرگۈزۈلىدۇ؟ پارتىيە نىزامنامىسىگە بۇ قېتىم
تۈزىتىش كىرگۈزۈشتىكى يېتەكچى ئىدىيە نىمە؟

پارتىيە نىزامنامىسى پارتىيىنىڭ تۈپ قائىدە-نىزامىدۇر. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى—ماركسىزم-لېنىنىزم، ماۋ زېدۇڭ ئىددىيىسى بىلەن قوراللانغان ئېلىمىز ئىشچىلار سىنىپىنىڭ ئىنقىلاۋىي پارتىيىسى، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ نىزامنامىسى بولسا، ماركسىزم-لېنىنىزم، ماۋ زېدۇڭ ئىدىيىسىنىڭ پارتىيە قۇرۇلۇشىغا دائىر نەزىرىيىسى ۋە پارتىيىنىڭ ئىدىيىۋى لۇشىيەنى، سىياسى لۇشىيەنى ھەم تەشكىلىي لۇشىيەنىنىڭ مەركەزلەشكەن ئىنكاسى، شۇنداقلا پارتىيىنىڭ لۇشىيەن ۋە ۋەزىپىلىرىنى غەلىبىلىك ئورۇنلاشنىڭ مۇھىم كاپالىتى. ئۇنىڭدا يالغۇز پارتىيە قۇرۇلۇشىغا دائىر ئاساسىي پىرىنسىپلار بەلگىلىنىپلا قالماستىن، بەلكى بۇ پىرىنسىپلارغا ئاساسەن، پارتىيىنىڭ پۇرۇگىرامما، لۇشىيەن ۋە سىياسى ۋەزىپىلىرىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنىڭ تۈپ تەدبىرلىرى ۋە ئۇسۇللىرى بەلگىلەنگەن؛ پارتىيىنىڭ تەشكىلىي تۈزۈمى، تەشكىلىي قۇرۇلمىسى ۋە تۇرمۇش مىزانلىرى بەلگىلەنگەن. يولداش ليۇ شاۋچى «پارتىيە توغرىسىدا» دىگەن

ئەسىرىدە مۇنداق دەپ كۆرسەتكەن ئىدى: "پارتىيىنىڭ تەشكىلىي شەكلى ۋە خىزمەت ئۇسۇلى پارتىيە تۇرۇۋاتقان ئىچكى-تاشقى مۇھىت ۋە پارتىيىنىڭ سىياسى ۋەزىپىسىگە ئاساسەن بەلگىلىنىدۇ؛ ئۇنىڭدا مەلۇم دائىرىدىكى جانلىقلىق بولۇشى كېرەك. ئەگەر مۇھىت ۋە خىزمەت شارائىتىدا ئۆزگىرىش بولۇپ، پارتىيە يېڭى سىياسى ۋەزىپىنى ئوتتۇرىغا قويغان بولسا، ئۇ ھالدا، پارتىيىنىڭ تەشكىلىي شەكلىدىمۇ ۋە خىزمەت ئۇسۇلىدىمۇ ئۆزگىرىش بولۇشى كېرەك؛ ئۇنداق بولمايدىكەن، كونا تەشكىلىي شەكىل ۋە خىزمەت ئۇسۇلى پارتىيىمىزدىكى خىزمەت مەزمۇنىنىڭ كېڭىيىشىگە ۋە سىياسى ۋەزىپىمىزنىڭ ئىجرا قىلىنىشىغا توسقۇنلۇق قىلىدۇ..... شۇنىڭ ئۈچۈن، پارتىيىمىزنىڭ مەلۇم ئاساسىي تەشكىلىي پىرىنسىپى ئاستىدا، يېڭى مۇھىت ۋە شارائىتقا شۇنىڭدەك پارتىيىمىز ئىچىدىكى يېڭى ئەھۋال-لارغا ئاساسەن پارتىيە نىزامنامىسىگە تۈزىتىش كىرگۈزۈشمۇ تامامەن زورۇر." پارتىيىمىز ئۆزىنىڭ مەملىكەتلىك 1-قۇرۇلتىيىدا تۇنجى پارتىيە نىزامنامىسىنى^① تۈزۈپ چىققاندىن بۇيان، ۋەزىيەتنىڭ تەرەققىياتى ۋە ۋەزىپىلەرنىڭ ئۆزگىرىشىگە ئاساسەن، پارتىيە نىزامنامىسىگە ھەر قېتىملىق مەملىكەتلىك قۇرۇلتايلاردا دىگۈدەك قىسمەن ياكى ئومۇمىي يۈزلۈك تۈزىتىش كىرگۈزۈپ كەلدى. پارتىيىمىز قۇرۇلغان 61 يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيان، پارتىيە نىزامنامىسىگە 11 قېتىم تۈزىتىش كىرگۈزۈلدى.

① ئەينى چاغدا «جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ بىرىنچى پۇرۇگىراممىسى» دەپ ئاتالغان.

پارتىيىنىڭ 11-قۇرۇلتىيىدا ماقۇللانغان پارتىيە نىزامنامىسىدە تارىخىي شارائىتنىڭ چەكلىمىسى ۋە يېتەكچى ئىدىيە جەھەتتىكى خاتالىق تۈپەيلىدىن، نۇرغۇن مۇھىم مەسىلىلەردە يەنىلا بۇرۇنقى "سول"چىلىق خاتالىقى داۋاملاشتۇرۇلغان. پارتىيىنىڭ 11-قۇرۇلتىيىدىن كېيىن، بولۇپمۇ پارتىيىنىڭ 11-نوۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3-ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، پارتىيىمىز ۋە دولتىمىزنىڭ سىياسى تۇرمۇشىدا غايەت زور ئۆزگىرىشلەر بارلىققا كەلدى. پارتىيىمىز ئۇزاقتىن بۇيان ساقلىنىپ كەلگەن دوڭمىچىلىقنىڭ ۋە شەخسكە چوقۇنۇشنىڭ قاتتىق ئاسارىتىنى قەتئىي بۇزۇپ تاشلاپ، "سول"چىلىق خاتالىقىنى تۈگىتىپ، ماركىسىزىملىق ئىدىيىۋى لۇشىيەن، سىياسى لۇشىيەن ۋە تەشكىلىي لۇشىيەننى يېڭىۋاشتىن تىكلدى؛ سوتسىيالىستىك دېموكراتىيىنى راۋاجلاندۇرۇپ، سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىقنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ، تېچ-ئىتتىپاق بولۇش ۋە جانلىق-تېتىك بولۇشتەك سىياسى ۋەزىيەتنى ۋۇجۇتقا كەلتۈردى ۋە مۇستەھكەملىدى؛ پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەت خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش مەركەز قىلىنغان سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا يۆتكەپ، ئۇلۇغ تارىخىي بۇرۇلۇشنى ئىشقا ئاشۇردى. بۇنداق ئەھۋالدا، 11-قۇرۇلتايدا ماقۇللانغان پارتىيە نىزامنامىسى ۋەزىيەت تەرەققىياتىدىن تولمۇ ئارقىدا قالغانلىقتىن، پارتىيىنىڭ 12-قۇرۇلتىيىدا 11-قۇرۇلتايدا ماقۇللانغان پارتىيە نىزامنامىسىگە نۇرغۇن تۈپ ئەھمىيەتلىك تۈزىتىشلەر كىرگۈزۈلدى.

بۇ قېتىم پارتىيە نىزامنامىسىگە تۈزىتىش كىرگۈزۈشتىكى يېتەكچى ئىدىيە پارتىيىمىزنىڭ دولەتنىڭ سىياسى تۇرمۇشىدىكى رەھبەرلىك